

6. Keesi pakkâsumos tiervuodâh

Tiervâ oppeet tääbbin Ukselmauáiváást!

Tääl lii keesi já tot tobdo.

Keesi tobdo liške alne lieggâ áimun.

Keesi niävttâ aaibâs eresivnásâžžân ko tälvi.

Luândust láá ennuv jieškote-uvlágáneh ivneh, ko šadoh šaddeh já liäđuh.

Keesist lii aaibâs jiešlágán haajâ!

Keesi jienah láá aaibâs jiešlágáneh!

Tääl lii tot äigi ivveest, ko puoh kesilodeh láá puáttám.

Keessiv luândust láá ennuv eenâb jienah ko tälviv.

Lodeh pyehtih jienâ kiäsán.

Luudij larmâ lii jotkum tääbbin jo maaŋgâid ohoid.

Lodeh oceh huápust pelikyeimi olssis

já lavluin piälušteh jiejjâs reeviir

ađai aassâmsaje.

Tääl puoh lodeh,

nuuvt kesilodeh ko toh-uv,

moh viettih tääbbin täälvä adai päikkilodeh

láá rávhudum pessimhommaid

kii kuosâ uáksán,

kii puáris muorâ vuovdân,

kii jeegi poovnân,

kii tuoddârân keedgij luámán...

Lavlui kijvásumos paje lii lappâd.

Tääl vyevdist lii joođoost moonij monnim já läällimäigi.

Mun-uv jođám uáli siijvost,

lavkkiim tuše jyelgipeelijn,

ete jiem hettiiččij pessee luudijd.

Mun jiem viišâ ubâ kuovlâliđ piervâlân, kost láá maneh,

ete eenist ij oro, ete kivsedâm suu.

Tunhân tietti, ete pessimäägi puoh lodeh já elleeh láá rávhuiduttum!

Já...

...puudâ keejist...

ko uđâgááh láá čolgâm, te lii oppeet huššâ.

Tuhtuuenni máttát jiejjâd uđâgáid vuojâđ,

čuáđgi puškárist uđâgáidiskuin,

spálvái uđâgááh hárjuttâleh kirdem.

Ohtâ kesiluudij lii kielâviälgü.

Kielâviälgü lii vaarâ finnim suomâkielâ (sinirinta) noomâs tast,

ete oresloddeest lii čuávjis čuudâ.

Niñálâsloddeest láá ennuv ucceeb ivneh.
 Niñálâslodde suddâluvá eromâš pyereest pirrâsân
 já lii uáli jo uáinimettum ovdâmerkkân piervâlist läälidijnis.
 Loddemaailmist táválávt lii-uv nuuvt,
 ete oreslodde lii muččâdub já ivnás sub ko ninjálâs,
 aðai eçilodde lii muččâdub ko ennilodde.

Kielâviälgu lii taggaar lodde,
 kote porá sierâlágán tiivrijd.
 Tondiet kielâviälgu ij pyevti leðe tâlviv tääbbin.
 Táálván kielâviälgu puáhtá kirded Afrikan tâi Indian.
 Tobbeen ij lah muotâ, jienâ já puolâš,
 te tobbeen kávnoo tâlviv-uv purrâmuš.
 Mutâ kiððuv, ovdil ko olmoošpaarnij škovlâ nohá,
 te kielâviälgu puátá oppeet pessið teehi Laapin.
 Kielâviälgu piervâl lii rahtum suoinijn já loostâin, siähtâlijn já jähâlijn.
 Šadolâšvuodâ suáján čiehhum piervâlân kielâviälgu mannee.

Ovdâlhâá keesi, vyesi-kesimâánust čiehhum piervâlân iteh ränisruánâá maneh,
 main láá ruškis tiälhuh.

Maneh láá kesimeeci ivnásiih já láá-uv tienuuvt pyereest čiähusist.
 Maneh sättih leðe joba siämmâá ennuv tâi joba eenâb-uv,
 ko tust láá oovtâ kiedâst suormah.
 Tast láá-uv eenist, maid läällid!
 Já forgâ tobbeen čalgeh uccsiemin udâgâáh.
 Sierâlágán tivreh láá njaddeeh udâgâid.
 "Njam", pahudij kielâviälgu udâgâš,
 ko puurâi čuoškâ iiðeedpittán.

Pyeremui tiervuodâiguin, *Elska*

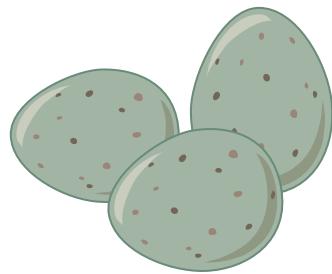
Kufittâr saavâid, culâniid já šurâniid teehi čaalij Kristiina Aikio. Jurgâlus Tanja Kyrö.

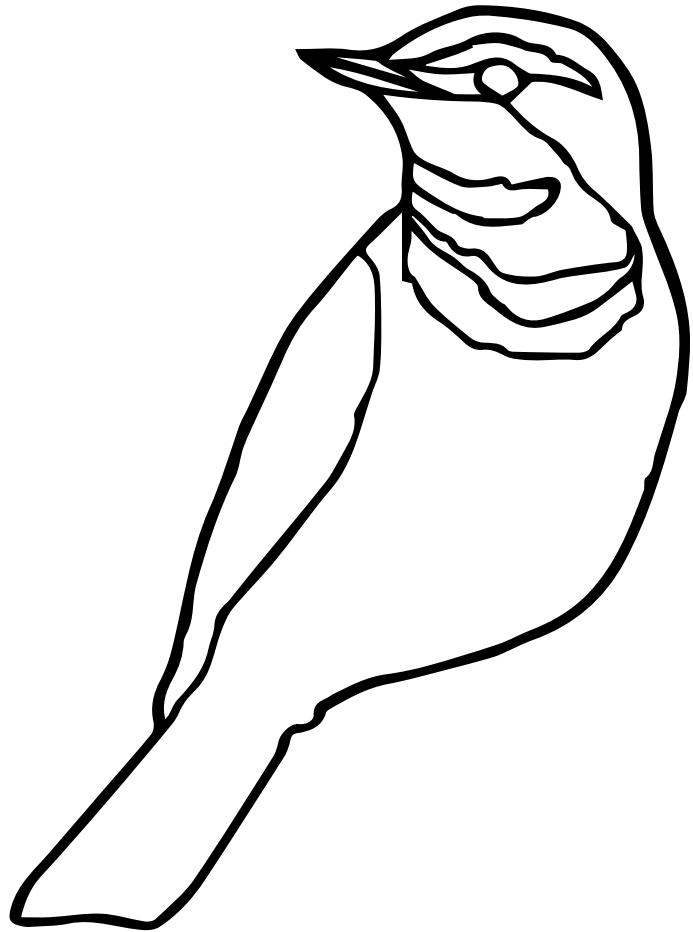
Monnjâsaavah:

- 1.Ivnii kielâviälgu, sáárgu toos juolgijd já sáárgu tom muorâuávsi alne čokkâd.
- 2.Sáárgu loodán olmâlágán purrâmuš njáálmán.
- 3.Sáárgu lodepiervâl já toos maneh.
- 4.Räähti lodepiervâl šiljoost kavnum suoinijn, puuzâin, loostâin, siähtâlijn já jähâlijn.

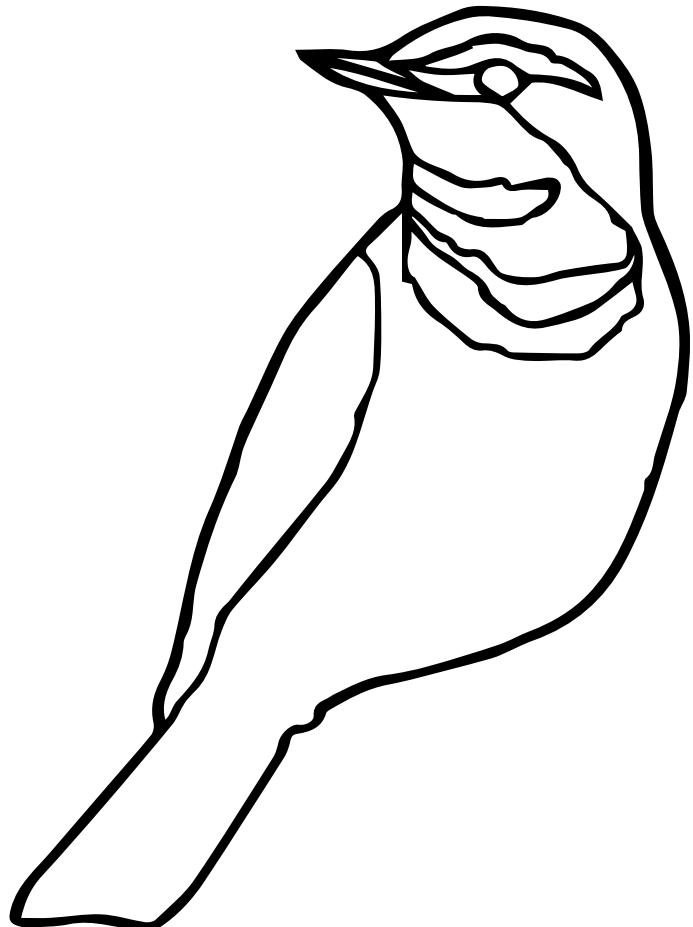
Kielâviälgu

- ivneh: čalme paajaabeln lii vielgis säärgis, ores čuudâ kirkesčuovjâd, mon kaskoo lii ruostâ-ruopsis tiälkku, čuovjis čuudâlaapu vyelni lii kezis vielgis já kobdeeb ruopsis säärgis, selgipeeli já suájâh láá ruškissiâhá, čuávji lii kuovgâd, njune lii čappâd
- stuárudâh: kukkodâh lii 13-14 cm kukke, tiäddu 15-17 g
- viettee täälvih Afrikast já Indiast
- pessee soovijn, pojuiin, lahtâ tuodârvuovdij
- piervâl poovnâin, vyeligâs pojjust tâi syebdest
- porá tiivrijd, rippoid, eevnijd, mááðuid, muorjijd já siemâniid
- Laapi eennâmkoddelodde

Nommâ:

Nommâ:
